

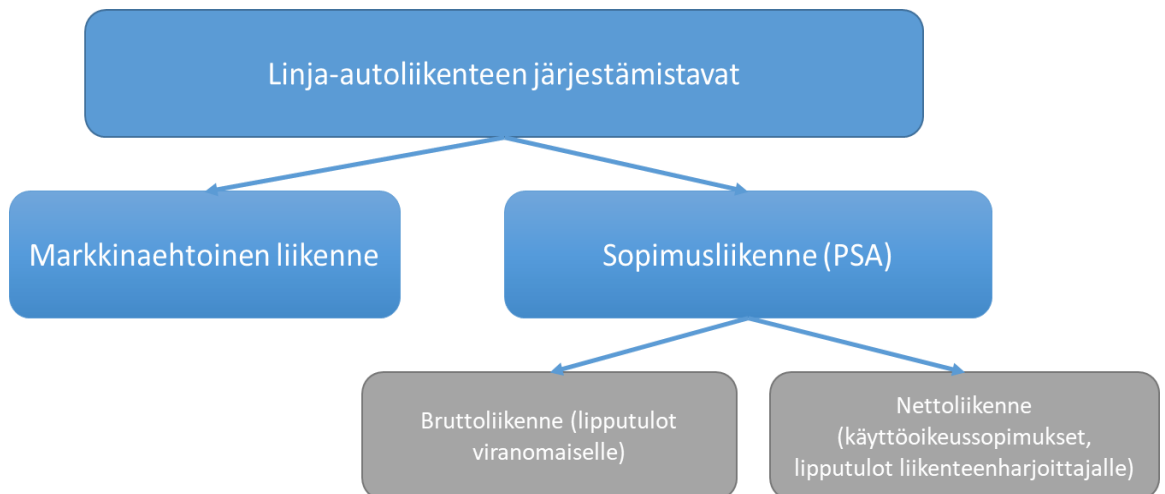
1 Linja-autoliikenteen myyntituotot ja suoritteet, täyttöohje

Kyselylomakkeen kysymykset koskevat pelkästään linja-autoliikennettä. Tiedot kerätään kaikilta yrityksiltä, joilla on linja-autoliikennöintiin oikeuttava henkilöliikennelupa ja joiden linja-autoliikenteestä saatu liikevaihto oli tilikaudella vähintään 200.000 euroa.

Tässä ohjeessa on täsmennetty lomakkeessa esitettyjä termejä. Säännöllinen kaikille avoin joukkoliikenne jakautuu markkinaehtoiseen liikenteeseen sekä toimivaltaisten viranomaisten järjestämään sopimusliikenteeseen. Sopimusliikenteessä lipputulot jäävät joko viranomaiselle (bruttoliikenne) tai liikenteenharjoittajalle (nettoliikenne).

Solukohtaiset ohjeet (niin sanotut tooltipit) myyntituottojen erittelyistä, matkoista, ajokilometreistä, kuluista sekä henkilöstöstä löytyvät erillisestä Excelistä osoitteessa: <https://stat.fi/kyselyt/linti/instructions>.

Kuva 1. Liikenteen järjestämismallit säännöllisessä kaikille avoimessa joukkoliikenteessä

1.1 Joukkoliikenteen toimivaltaiset viranomaiset

Joukkoliikenteen toimivaltaiset viranomaiset on määritelty laissa liikenteen palveluista (181§). Tilastoinnissa käytetään seuraavaa jaottelua:

1.1.1 Suurten kaupunkien liikenne (4 kaupunkiseutua):

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä Espoon, Helsingin, Kauniaisten, Keravan, Kirkkonummen, Sipoon, Siuntion, Tuusulan ja Vantaan kuntien muodostamalla alueella
- Oulun kaupunki Iin, Kempeleen, Limingan, Lumijoen, Muhoksen, Oulun ja Tyrnävän muodostamalla alueella
- Tampereen kaupunki Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Tampereen, Vesilahden ja Ylöjärven kuntien muodostamalla alueella
- Turun kaupunki Kaarinan, Liedon, Naantalin, Paimion, Raision, Ruskon ja Turun kuntien muodostamalla alueella

1.1.2 Keskisuurten kaupunkien liikenne (10 kaupunkia ja kaupunkiseutua):

- Hämeenlinnan kaupunki Hattulan, Hämeenlinnan ja Janakkalan kuntien muodostamalla alueella
- Joensuun kaupunki Joensuun, Kontiolahden ja Liperin kuntien muodostamalla alueella
- Jyväskylän kaupunki Hankasalmen kunnan, Jyväskylän kaupungin, Laukaan, Muuramen, Petäjäveden ja Toivakan kuntien sekä Äänekosken kaupungin muodostamalla alueella.
- Kotkan kaupunki Haminan, Kotkan ja Pyhtään kuntien muodostamalla alueella
- Kuopion kaupunki Kuopion ja Siilinjärven kuntien muodostamalla alueella
- Lahden kaupunki Asikkalan, Hartolan, Heinolan, Hollolan, Hämeenkosken, Kärkölän, Lahden, Nastolan, Orimattilan, Padasjoen ja Sysmän kuntien muodostamalla alueella
- Porin kaupunki Harjavallan, Kokemäen, Nakkilan, Porin ja Ulvilan kuntien muodostamalla alueella
- Kouvolan kaupunki
- Lappeenrannan kaupunki Imatran ja Lappeenrannan kaupunkien muodostamalla alueella.
- Vaasan kaupunki

1.1.3 Pienten kaupunkien liikenne (13 kaupunkia ja kaupunkiseutua)

- Meri-Lapin seudullinen kunnallinen joukkoliikenneviranomaisen Kemin, Keminmaan, Simon, Tervolan ja Tornion kuntien muodostamalla alueella
- Hyvinkää
- Kajaani
- Kokkola
- Mikkeli
- Raasepori
- Rauma
- Riihimäki
- Rovaniemi
- Salo
- Savonlinna
- Seinäjoki

1.1.4 Muu joukkoliikenne (9 ELY-keskusta ja peruskunnat)

Edellä mainittuihin kuntiin kuulumattomat kunnat (ns. peruskunnat). Liikenne on joko ELY-keskusten järjestämää tai kunnan järjestämää sisäistä liikennettä.

1.2 Sarakkeiden yleisohjeet

1.2.1 Säännöllinen kaikille avoin linja-autoliikenne (joukkoliikenne)

Säännöllisellä linja-autoliikenteellä tarkoitetaan kaikille matkustajille avointa joukkoliikennettä.

1.2.1.1 Markkinaehtoinen liikenne

Markkinaehtoinen liikenne järjestetään liikenteenharjoittajan oman suunnittelun ja hinnoittelun pohjalta ilman julkista rahoitusta. Markkinaehtoinen liikenne on pääasiassa pidempimatkaista kaukoliikennettä, mutta voi olla myös toimivaltaisten viranomaisten alueiden sisäistä. Pidempimatkaista usean toimivaltaisen viranomaisen alueella kulkevaa markkinaehtoista liikennettä ei tarvitse eritellä alueittain, vaan se merkitään kokonaisuudessaan kohtaan kaukoliikenne.

1.2.1.2 Nettoliikenne

Liikennepalvelulakiin perustuvat käyttöoikeussopimukset. Liikenteenharjoittajalla on yksinoikeus jonkin maantieteelliseen alueen liikenteeseen tai reittiin. Käyttöoikeussopimuksissa liikennöitsijä saa sopimuskorvauksen ja lipputulot. Palvelun tarjoaja kantaa palveluiden hyödyntämiseen liittyvän riskin ja voi omalla suunnittelullaan vaikuttaa liikenteen kannattavuuteen.

1.2.1.3 Bruttoliikenne

Hankintalain tai erityisalojen hankintalain mukainen liikenteen sopimusmalli, jossa toimivaltainen viranomaisen vastaa liikenteen suunnittelusta ja kantaa lipputuloriskin. Liikenteenharjoittajalta ostetaan tietyn reitin ajaminen tietyllä aikataululla ja tietyllä laatutasolla. Bruttomallissa toimivaltainen viranomaisen saa lipputulot ja liikenteenharjoittaja hankintasopimuksen mukaisen liikennöintikorvauksen.

1.2.1.4 Suorahankinta

Ilman tarjouskilpailua hankittu brutto- tai nettoliikenne.

1.2.1.5 Palveluseteli

Järjestely, jossa kunta tai viranomaisen korvaa liikennepalvelun kustannuksia matkustajalle ennalta määrättyyn arvoon asti.

1.3 Rivien yleisohjeet

1.3.1 Kaukoliikenne

Markkinaehtoista, pääasiassa pitempimatkaista matkustamista palvelevaa liikennettä. Kaukoliikenne voi olla myös viranomaisten yksin tai yhdessä ostamaa netto- tai bruttoliikennettä (esim. maakuntakeskusten välinen ostettu liikenne).

1.3.2 Ulkomaan säännöllinen liikenne

Ulkomaille suuntautuva markkinaehtoinen liikenne.

1.3.3 Suurten kaupunkien liikenne

4 suuren kaupunkiseudun sisäinen liikenne. Netto- ja bruttoliikenteessä ko. taho on myös liikenteen tilaaja. Kts. lista ylempää.

1.3.4 Keskisuurien kaupunkien liikenne

10 keskisuuren kaupunkiseudun sisäinen liikenne. Netto- ja bruttoliikenteessä ko. taho on myös liikenteen tilaaja. Kts. lista ylempää.

1.3.5 Pienten kaupunkien liikenne

13 pienen kaupungin ja kaupunkiseudun sisäinen liikenne. Netto- ja bruttoliikenteessä ko. taho on myös liikenteen tilaaja. Kts. lista ylempää.

1.3.6 Muu joukkoliikenne

Yksinomaan ELY-keskusten toimivalta-alueella liikennöitävä liikenne. Netto- ja bruttoliikenteessä ko. taho on myös liikenteen tilaaja. Kts. lista ylempää.

1.4 Tilausliikenne

Tilausliikenne on tiettyä ryhmää, kuten koululaisia, varten tilattu kuljetus, eikä siihen pääse ulkopuoliset matkustajat.

1.4.1 Säännölliset tilausajot (esimerkiksi koululaisia varten tilatut kuljetukset)

Reitti ja aikataulu on säännöllinen, liikennöinti perustuu yleensä sopimukseen ja jatkuu pitkäköjä aikoja. Lisäksi liikenne on suunnattu tietyille rajatulle matkustajaryhmälle. Esimerkkeinä ryhmään kuuluvasta liikenteestä ovat koululaistilausajot ja varusmiesten lomakuljetukset.

1.4.2 Muu tilausliikenne

Reitti ja aikataulu ovat sopimuksen varaisia ja liikennöinti on kertaluontoista tai tilausajot ajetaan lyhyehkön ajan sisällä. Tähän ryhmään kuuluu esimerkiksi bussimatkailu.

1.4.3 Ulkomaan bussimatkailu

Ulkomaille suuntautuva tilausliikenne- ja bussimatkailu.